

Aiala: «El disc són tots els dimonis interns jugant a pilota dins el meu cervell»

Parlem amb Aiala i El Tornado sobre la seva col·laboració al disc 'Demons'

Aiala amb El Tornado | Arxiu de l'artista

La cantant **Jara Aiala** i el productor i raper **El Tornado**, conegut com a Marko Fontana, han espantat els seus maldecaps postconfinament amb el primer disc conjunt, *Demons* (Kasba Music, 2022), que fusiona gèneres de la música negra com el soul i el blues amb el hip-hop i les bases electròniques.

Jara Aiala i Marko Fontana ?El Tornado' teniu trajectòries independents des de fa temps. Què us ha unit en aquest projecte?

Marko Fontana: Ens coneixem des de fa molt de temps, de coincidir a concerts. Jo vaig saber després que la **Jara** era cantant i vaig començar a seguir-li la pista, i fins i tot vam fer alguna col·laboració. El 2020, com que estàvem cadascú a casa seva confinats, no podia quedar amb músics ni anar al local i vaig començar a fer una carpeta amb beats a partir de sàmplers i temes més ortodoxos. En vaig arribar a tenir tants que ja no sabia què fer-ne. Quan un dia ella ja va poder venir a casa, li vaig dir que es podia emportar tots els que volgués. Se'n va emportar una vintena i a partir d'allò vam començar a mirar cap on podíem tirar. I així vam trobar un espai comú.

Quin va ser el punt de trobada?

Jara Aiala: La connexió ha estat la música negra. De fet, sempre m'ha fascinat i és la base que ha impregnat els meus dos discos, *Nothing Less than Art...* (New Beats, 2019) i *2021: An Earth Oddity* (Kasba Music, 2021), però en aquest cas l'hem treballat des d'una perspectiva més de música urbana. En lloc de fer soul i blues clàssic, que eren les meves referències fins ara, també he agafat un gran ventall de referències que volia desenvolupar i que van del hip-hop als ritmes urbans.

En quin moment vau visualitzar que podríeu fer un disc conjunt?

J.A: La veritat és que no teníem pensat gravar cap disc, però va ser un procés molt natural. Ell tenia les bases i jo les lletres, que volia rapejar més que no pas cantar. Tenia ganes de canviar la manera com cantava en els altres discos. No vam proposar-nos-ho, però va arribar un moment en què teníem molts temes i ja ens vam plantejar de gravar un disc en lloc d'anar llançant senzills.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=YRiAOCOQz7w>

D'on va sorgir la teva necessitat de rapejar?

J.A: La primera cançó que vaig gravar, als 16 anys, que no era en un estudi sinó a casa d'un col·lega, amb el micro dins l'armari, va ser un rap en anglès. I des dels 9 anys he sentit rapejar en català, castellà, anglès, francès i italià. M'agrada molt la fusió, tot i que realment a casa escolto més rap del que sembla! [Riu]. El fet de cantar temes melòdics em surt naturalment, però rapejar és diferent. Ara hi ha moltes ties que fan rap, però quan era petita no n'hi havia tantes. Tot i això, les referències que tinc del hip-hop són bàsicament dones, com **Keny Arkana** o **Arianna Puello**.

M.F: Hi ha hagut una evolució molt gran de l'escena femenina del hip-hop. Hem passat en molt poc temps que les dones fossin un subjecte passiu de l'escena al punt que han pres la iniciativa i n'han agafat les regnes.

Rapejar ha estat un canvi en la manera de cantar, però també en l'actitud?

M.F: En el rap hi ha una línia molt fina entre ser simpàtic i ser un pedant. Hi ha una actitud implícita que és el fet de xulejar, un paper molt de ser de barri, que veu de la cultura nord-americana. Però s'ha de tenir cura de no passar-se. Ara, per sort, tant en anglès com en castellà o català, l'estil permet una sèrie de recursos i formes per dir el mateix sense ser un misògin, un racista o un homòfob.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=oYH8B6dwDz0>

L'àlbum és en anglès, però hi heu inclòs un tema en castellà, "Donde nos lleve el viento", amb aire de reggaeton, un dels temes més originals. Què té aquesta cançó?

M.F: La vam gravar per afegir varietat a l'àlbum, ens venia molt de gust posar-hi reggaeton. A mi m'agraden tots els temes que hem gravat, però aquest una mica més [Riu].

J.A: Els temes més ballables tiren sobretot cap al vessant més electrònic, però aquest tenia una base de ritmes llatins que convida a ballar d'una altra manera. Teníem ganes de poder fer un directe que convidés a la festa i poder punxar la música que ens agrada per muntar una festeta. Així que quan ell em va enviar la seva part, vaig posar-hi una lletra en castellà.

Quin és el leitmotiv de Demons?

J.A: Els ritmes tots venen del mateix lloc i les lletres són el diari dels meus últims dos anys, després del confinament. Hi ha temes que tenen dos anys i altres, com "Demons", que són molt més recents. En el cas d'aquesta cançó, en **Marko** me la va enviar a final d'estiu i li vaig cantar al mòbil el que se'm va acudir en aquell moment. Vaig acabar la lletra dues setmanes després i va ser quan vaig decidir que posaria aquest títol a l'àlbum, perquè era el resum d'aquests dos anys escrivint merdes i convertint-les en cançons. El disc són tots els dimonis interns jugant a pilota dins el meu cervell.